

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету

_____ 2021 року,

Протокол № _____

Перший проректор

_____ **О.М. Омельчук**
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ 2021 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні здобувачів вищої освіти
ступеня бакалавра за спеціальністю 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування

м. Хмельницький
2021

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 2
2. Заплановані результати навчання	– 3
3. Програма навчальної дисципліни	– 3
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 9
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 9
4.2. Аудиторні заняття	– 10
4.3. Самостійна робота студентів	– 10
5. Методи навчання та контролю	– 10
6. Схема нарахування балів	– 11
7. Рекомендована література	– 11
7.1. Основна література	– 11
7.2. Допоміжна література	– 12
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 14

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 07 Управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 073 Менеджмент
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Державне та регіональне управління
5. Тип дисципліни	– нормативна
6. Код дисципліни	– ППО 14.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– третій
10. Семестр	– п'ятий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3,0 / 90
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 48
% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	– 53
% від обсягу аудиторних годин	– 32
семинарські заняття (годин)	– 67
% від обсягу аудиторних годин	– 16
самостійна робота (годин)	– 33
% від загального обсягу тижневих годин:	– 42
аудиторних занять	– 47
	– 7,9

2. Заплановані результати навчання

<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>
<p>1. Знання</p> <p><i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>
1.1) теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної та регіональної політики;
1.2) закономірності управління на державному та регіональному рівнях;
1.3) особливості державного управління в різних сферах суспільного розвитку та на різних рівнях;
1.4) методичні та організаційні основи управління розвитком суспільства;
1.5) існуючі моделі державного управління, вітчизняну систему та структуру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх компетенції;
1.6) законодавчі та нормативно-правові засади діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
1.7) концептуальні засади реформування системи державного управління та місцевого самоврядування, напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.
<p>2. Розуміння</p> <p><i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>
2.1) пояснювати зміст основних термінів, що розкривають суть державного та регіонального управління;
2.2) обговорювати специфіку, складові та взаємозв'язки моделі державного та регіонального управління;
2.3) пояснювати базові принципи державного та регіонального управління.
2.4) основних нормативно-правових акти, що регулюють сферу державного управління
<p>3. Застосування знань</p> <p><i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i></p>
3.1) аналізувати і оцінювати тенденції, суперечності, проблеми у державному та регіональному управлінні;
3.2) оцінювати і робити відповідні висновки щодо визначення ефективності державного управління;
3.3) використовувати сучасні методи та інструменти аналізу і регулювання регіональних процесів, взаємозв'язків і пропорцій, прогнозування, програмування і стимулювання соціально-економічного розвитку території;
3.4) застосовувати форми і методи державного та регіонального управління у майбутній практичній діяльності.
<p>4. Аналіз</p> <p><i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i></p>
4.1) дискутувати щодо місця державного та регіонального управління в системі управлінських наук;
4.3) виділяти основні пріоритети, орієнтири, чинники та сценарії розвитку регіону;
4.4) дискутувати щодо використання найкращого зарубіжного та вітчизняного досвіду у сфері державного та регіонального управління;

4.5)	використовувати статистичну звітність, зведення і збірники для їх аналізу і підготовки оглядів стану соціально-економічного розвитку регіону.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	систематизувати особливості регіонального та державного управління в різні історичні періоди;
5.2)	узагальнювати основні положення світового досвіду управління регіональним розвитком;
5.3)	узагальнювати основні положення зарубіжного досвіду розвитку державного та регіонального управління;
5.4)	систематизувати основні підходи до державного та регіонального управління.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	пояснювати та оцінювати доцільність застосування методичних рекомендацій щодо розробки програм розвитку регіону, держави;
6.2)	будувати статистичні таблиці, графіки;
6.3)	виявляти закономірності та тенденції розвитку досліджуваних явищ.
6.4)	оцінювати виклики і загрози національним інтересам України
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	збирати, перевіряти та оцінювати статистичну інформацію, розробляти програми регіонального розвитку на основі положень науково-методичних засад;
7.2)	визначати пріоритетні напрями перспективного розвитку України та регіонів.
7.3)	пропонувати ідеї удосконалення державного та регіонального управління для громадянина
7.4)	попереджати та нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України
7.5)	ініціювати, розробляти та впроваджувати інновації на різних рівнях державного та регіонального управління

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи теорії державного управління

Соціальна природа поняття “державне управління”, його мета та зміст. Державне управління як системне суспільне явище. Системні характеристики державного управління. Теорія систем та управління. Фундаментальні процеси управління: планування, організація, управління, зв’язок. Визначення моделі системи державного управління. Етапи формування моделі системи державного управління на основі системного підходу. Об’єкт державного управління та предмет вивчення.

Основні теорії державного управління: економічна теорія держави; теорія суспільного вибору (суспільний договір, “фіаско держави”, мінімізація трансакційних витрат); теорія соціології (теорія держави, соціальна структура суспільства, соціальна мобільність, статус і статусні ролі); теорія менеджменту (теорія раціональної бюрократії, організовані структури управління, розподіл праці в управлінських структурах, державне адміністрування).

Еволюція дослідження предмета державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління у системі суспільних наук, інші науки і галузі знань. Поняття, система та завдання державного та регіонального управління як навчальної дисципліни. Методи вивчення державного та регіонального управління. Мистецтво управління. Структура курсу “Державне та регіональне управління”.

Тема 2. Державна влада та державне управління

Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Сутність сучасної держави. Основні риси держави. Категорія влади. Державна влада як складова державно-владного механізму. Поняття та сутність функцій державного управління. Види функцій державного управління. Реалізація функцій в державному управлінні: основні проблеми.

Державне управління як система, що розвивається. Рівні державного управління: загальнодержавне управління, управління на регіональному та місцевому рівнях. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального управління. Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання.

Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Функціональна структура державного управління. Сутність і класифікація функцій державного управління. Характеристика загальних (основних) та спеціальних (спеціалізованих) функцій. Допоміжні функції. Основні напрями діяльності в системі державного управління.

Поняття та класифікація методів державного управління. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи, їх переваги та недоліки. Економічні методи та їх інструменти. Правові методи. Соціально-психологічні та неформальні методи впливу.

Сутнісні характеристики (рис) організаційної структури державного управління. Унітарна та федеративна організація державного управління. Основи побудови організаційної структури державного управління.

Моделі державного управління: світовий досвід. Структура державного управління у провідних країнах світу: інституційний, функціональний та організаційний аналізи; . центральні, регіональні та місцеві органи управління, їх ієрархія, проблеми взаємодії. Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці.

Тема 3. Роль різних гілок влади у процесі державного управління

Система органів публічної влади. Законодавча влада в системі державного управління. Поняття, склад і структура парламенту, його повноваження.

Державне управління і виконавча влада: поняття, співвідношення, взаємозв'язок. Роль виконавчої влади в управлінні. Види органів виконавчої влади та питання їх класифікації. Уряд і державне управління.

Судова влада у системі державного управління. Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові системи та судові органи. Здійснення судової влади.

Сутність і види контролю у суспільстві. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності.

Особливості організаційної структури державного управління в зарубіжних країнах.

Тема 4. Державне управління на регіональному рівні

Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка. Історичні форми управління регіональним розвитком. Державна регіональна політика та політика територіально-адміністративних органів. Роль місцевого самоврядування у розвитку регіону.

Основні напрями регіонального управління: управління природно-ресурсним потенціалом регіону, управління фінансовими, трудовими ресурсами. Вплив органів державної влади на промислове і сільськогосподарське виробництво в регіоні, функціонування регіональних ринків. Управління інноваційною діяльністю. Роль державного управління щодо розвитку соціальної інфраструктури регіону.

Механізми реалізації регіональної політики держави: інституційно-правові, організаційні, фінансово-економічні, соціально-психологічні. Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіону. Державні та регіональні програми. Історичний досвід та особливості функціонування та управління територій із спеціальним статусом.

Регіональне управління та місцеве самоврядування. Поняття та суть місцевого самоврядування. Його основні ознаки та принципи, моделі управління. Роль органів місцевого самоврядування у розвитку регіону. Централізація та децентралізація влади.

Тема 5. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні

Історичний досвід державного управління в Україні. Конституційна модель розподілу влади в Україні. Верховна Рада та державне управління. Інститут Президента та державне управління. Органи виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки. “Субординація”, “координація” і “реординація” між органами виконавчої влади.

Центральні органи виконавчої влади. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади. Регіональні органи виконавчої влади.

Міське самоврядування у державному управлінні України. Проблеми функціонування та напрями реформування.

Тема 6. Центральні органи виконавчої влади в Україні

Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного управління. Історія формування і функціонування. Організаційна структура та завдання ЦОВВ, їх права, компетенція, функції.

Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади. Історичний аспект формування уряду України. Структура та порядок формування Кабінету міністрів України. Функціональні повноваження членів Кабінету міністрів України. Секретаріат Кабінету міністрів України, порядок формування, повноваження. Відповідальність Кабінету міністрів України. Акти Кабінету міністрів України.

Міністерства України та їх повноваження. Державні комітети (державні служби) України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції.

Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.

Тема 7. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління

Основні завдання, правовий статус, компетенція місцевих державних адміністрацій. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій. Структура місцевих державних адміністрацій, їх діяльність. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків.

Управління факультативними територіальними одиницями. Господарсько-правовий механізм діяльності територій із спеціальним статусом.

Тема 8. Міське самоврядування та його особлива роль у державному управлінні

Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування. Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування. Особливості здійснення самоврядування в містах Києві та Севастополі.

Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.

Громадянин в державному управлінні. Поняття і основні характеристики громадянства. Права, свободи і обов'язки громадян: система закріплення. Взаємовідносини громадян і органів державного управління.

Тема 9. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку

Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти. Роль держави у розвитку підприємництва. Державне регулювання структурної перебудови національної економіки. Конкурентна та інноваційно-інвестиційна політика держави, методи та інструменти. Засоби впливу на розвиток промислового і сільськогосподарського виробництва, сфери обігу і торгівлі. Управління зовнішньоекономічним сектором.

Особливості управління соціальною сферою. Соціальна політика держави: необхідність, сутність, цілі та принципи. Основні об'єкти та складові політики. Моделі соціальної політики. Методи впливу держави на розвиток соціальних відносин. Основні напрями соціальної політики держави щодо економічно активного населення. Діяльність держави щодо вразливих верств населення. Формування системи соціального захисту. Завдання державного регулювання розвитку елементів соціальної інфраструктури.

Державне управління в адміністративно-політичній сфері. Політика як наука, мистецтво і вид діяльності. Види політики держави, їх цілі, принципи формування, інструменти реалізації. Національна безпека та державне управління.

Специфіка управління у сфері культури та ідеології. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я. Вплив держави на розвиток інформаційного простору, формування суспільної свідомості. Державне управління і сфера особистого життя людини.

Тема 10. Внутрішня організація та управління органу державної влади

Загальнотеоретичні аспекти організації роботи органів державної влади в Україні. Орган влади як об'єкт організації. Організація як процес і функція управління.

Сутність і особливості менеджменту органу державної влади, регламент його діяльності. Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади. Підготовка та прийняття рішень в органах державної влади. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади. Роль та місце керівника в управлінні органами державної влади. Сутність лідерства в державному управлінні. Забезпечення законності в державному управлінні. Специфіка юридичної відповідальності в державному управлінні.

Тема 11. Державна служба в Україні

Державна служба: поняття, риси, функції, принципи, види, організація. Система правових актів про державну службу та правовий статус державних службовців. Класифікація посад державних службовців.

Проходження державної служби та управління державною службою. Атестація державних службовців. Етика поведінки державних службовців. Управління державною службою. Державна кадрова політика. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців. Відповідальність державних службовців.

Бюрократія і бюрократизм у державному управлінні: світові тенденції та вітчизняна специфіка.

Тема 12. Державний контроль у сфері виконавчої влади.

Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні, його зміст та правові засади. Види контролю. Здійснення державного контролю щодо виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади: парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд міліції. Громадський контроль за діяльністю органів державного управління. Суб'єкти громадського контролю : громадські об'єднання і політичні партії, професійні спілки, молодіжні та інші громадські організації, органи самоорганізації населення, трудові колективи. Типи контролю : відомчий, міжвідомчий і над (або поза) відомчий. Функція державного контролю.

Тема 13. Відносини органів публічної влади в системі управління

Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами: органами Служби безпеки України, органами прокуратури, органами внутрішніх справ.

Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Здійснення нагляду за діяльністю об'єднань громадян. Організація роботи із запитами громадян. Державні та адміністративні послуги з боку органів виконавчої влади та їх правове регулювання. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади.

Тема 14. Ефективність та результативність державного управління.

Поняття ефективності в управлінні. Чинники та критерії ефективності державного управління. Загальна соціальна ефективність державного управління. Критерії загальної соціальної ефективності державного управління. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб. Економічна оцінка ефективності функціонування органу державної влади. Демократичні процедури визначення ефективності державного управління. аналіз й оцінка державного управління. Конституційний розподіл влади, державне управління і місцеве самоврядування.

Тема 15. Розвиток системи державного та регіонального управління

Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у сфері управління. Необхідність реформування системи державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів. Соціально-ринкова трансформація України та завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвиненої демократії.

Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні. Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком. Базові форми децентралізації управління. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління. Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг. Протидія корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

Створення сучасного нормативно-правового, наукового та інформаційного забезпечення системи державного управління; зміцнення та формування нових фінансово-

економічних основ функціонування державного управління; організація на нових засадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; створення сучасної системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів; оновлення інституту відповідальності у сфері державного та регіонального управління; запровадження раціонального адміністративно-територіального устрою.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1.	2	3	4	5	6	7	8
1.	Основи теорії державного управління	4	2	1	-	-	1
2.	Державна влада та державне управління	5	2	1	-	-	2
3.	Роль різних гілок влади у процесі державного управління	5	1	1	-	-	3
4.	Державне управління на регіональному рівні	5	1	1	-	-	3
5.	Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні	6	2	1	-	-	3
6.	Центральні органи виконавчої влади в Україні: права, компетенції, функції	6	2	1	-	-	3
7.	Місцеві державні адміністрації в системі державного управління	6	2	1	-	-	3
8.	Міське самоврядування та його особлива роль у державному управлінні	9	4	2	-	-	3
9.	Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку	6	2	1	-	-	3
10.	Внутрішня організація та управління органу державної влади	6	2	1	-	-	3
11.	Державна служба в Україні	8	4	1	-	-	3
12.	Державний контроль у сфері виконавчої влади	6	2	1	-	-	3
13.	Відносини органів публічної влади в системі управління	6	2	1	-	-	3
14.	Ефективність та результативність державного управління	6	2	1	-	-	3
15.	Розвиток системи державного та регіонального управління	6	2	1	-	-	3
	Усього годин:	90	32	16	-	-	42

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, практичні заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани практичних занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Студенти денної форми навчання виконують індивідуальні завдання у формі Google презентацій. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація;
- 3) вправи-«криголами»;
- 4) інтерактивні методи «Установлення зв'язку з темою», «А що, якщо...», «Дерева життя», «Вулик» та інші.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- інтерактивні методи
- слайдова презентація виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Структура екзаменаційного білету включає теоретичний та практичний блоки.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, лабораторних занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Про вибори народних депутатів: Закон України від 18 жовтня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 51-52.
2. Про вибори Президента України: Закон України від 5 березня 1999р. // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 14.
3. Про статус народного депутата України: Закон України від 12 вересня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - №48
4. Про судоустрій України: Закон України від 21 червня 2001 р. // Офіційний вісник України. - 2001 - № 25.
5. Про Конституційний Суд: Закон України від 16 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 49.
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 24. - С 170.
7. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 20-21.
8. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 23.
9. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11 липня 2002 р. Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 49.
10. Про Центральну виборчу комісію: Закон України від 17 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 5.
11. Про державну службу: Закон України // Відомості Верховної Ради (із змінами згідно із Законами № 282-95-ВР від 11.07.95 та № 358-95-ВР від 05.10.95). – 1993. – № 52. – С. 490.

7.2. Допоміжні джерела

1. Ахламов А. Г. Бюджетна політика та бюджетне планування в умовах прогнозової невизначеності: регіональний рівень: наук.-метод. розробка / А. Г. Ахламов, О. В. Голинська; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Одес. регіон. ін-т держ. упр. – К.: Вид-во НАДУ, 2010. – 44 с.
2. Берегой Т. А. Державно-управлінські рішення: навч. посіб. / Т. А. Берегой. – О.:

- ОРИДУ НАДУ, 2011. – 232 с.
3. Бліщук К. М. Економічний аналіз державної політики: теорія та застосування: навч. посіб. / К. М. Бліщук. – Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 160 с.
  4. Гончарук Н. Т. Модернізація державної служби та управління людськими ресурсами в Україні / Н. Т. Гончарук, Л. В. Прудіус // Аспекти публ. упр. – 2018. – Т. 6. – № 1. – С. 42–49.
  5. Демократичні засади державного управління та адміністративне право: монографія / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. - К.: Юрид. думка, 2010. - 496 с.
  6. Державна політика в соціогуманітарній сфері: підручник / авт. кол.: В. А. Скуратівський, В. П. Трощинський, П. К. Ситник [та ін.]; за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К.: Вид-во НАДУ, 2010. – 284 с.
  7. Державна служба в Україні: актуальні проблеми та шляхи модернізації: наук. розробка / авт. кол.: Р. А. Науменко, Л. М. Гогіна, В. Д. Бакуменко [та ін.]; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Ін-т пробл. держ. упр. та місцевого самоврядування. – К.: Вид-во НАДУ, 2010. – 44 с.
  8. Державна служба в Україні: актуальні проблеми та шляхи модернізації: наук. розробка / авт. кол.: Р. А. Науменко, Л. М. Гогіна, В. Д. Бакуменко [та ін.]; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Ін-т пробл. держ. упр. та місцевого самоврядування. – К.: Вид-во НАДУ, 2010. – 44 с.
  9. Державне та регіональне управління : навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / С. І. Архієреєв, Н. Н. Губанова, О. В. Кузьменко, А. С. Митрофанова ; за ред. проф. С. І. Архієреєва. – Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2018. – 128 с.
  10. Державне та регіональне управління: метод. вказівки до вивч. навч. курсу та викон. розрах. робіт для студ. менедж. спец. заочної форми навчання / Н. Н. Губанова; под ред. проф. С. І. Архієреєва, доц. Н. Б. Решетняк. – Х.: НТУ «ХПІ», 2016. – 36 с.
  11. Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи [Електронний ресурс] : матеріали VIII Міжнар. наук. Інтернет-конф. аспірантів та докторантів з державного управління, 26 трав. 2017 р. – Одеса : ОРИДУ НАДУ, 2017. – 222 с.
  12. Державне управління та місцеве самоврядування: зб. наук. пр. / редкол.: С. М. Серьогін (голов. ред) [та ін.]. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2010. – Вип. 4 (7). – 296 с.
  13. Дегтяр А. О. Підвищення ефективності інвестиційної діяльності в регіоні: метод. рек. / А.О. Дегтяр, Р. Г. Соболев; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Харк. регіон. ін-т держ. упр. – К.: Вид-во НАДУ, 2010. – 40 с.
  14. Дегтяр О. А. Державне та регіональне управління в соціальній сфері : монографія / О. А. Дегтяр, А. О. Дегтяр, В. Ю. Степанов, В. Г. Ковальчук та ін. ; за заг. ред. А. О. Дегтяра. – Х. : С.А.М., 2015. – 552 с.
  15. Карпенко О. В. Механізми формування та реалізації сервісно-орієнтованої державної політики в Україні : автореф. дис... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.02 / О. В. Карпенко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2016. – 37 с.
  16. Концептуальні засади взаємодії політики й управління: навч. посіб. / авт. кол.: Е. А. Афонін, Я. В. Бережний, О. Л. Валецький [та ін.]; за заг. ред. В. А. Ребкала [та ін.]; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К.: Вид-во НАДУ, 2010. – 300 с.
  17. Круш П. В. Національна економіка: регіональний та муніципальний рівень: підручник / П. В. Круш, О. О. Кожемяченко. - К.: Центр учбової літ-ри, 2011. - 320 с.
  18. Куліш І. М. Державне управління регіональним розвитком України в контексті європейської інтеграції: монографія / І. М. Куліш. - Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. - 252 с.
  19. Мельничук Л. Державне управління соціальним розвитком регіонів: теоретичний аспект / Л. Мельничук // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2015. – Вип. 3. – С. 31–41.
  20. Мельничук Л. М. Державне управління соціальним розвитком регіонів: реалії та

- перспективи: монографія. Луцьк, 2018. 440 с.
21. Мельничук Л. Нормативно-правові основи державного управління соціальним розвитком регіонів України: контур проблем / Л. Мельничук // Державне управління: удосконалення та розвиток : [електрон. наук. фах. вид.] – 2015. – Вип. 9. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=883>.
  22. Молодожен Ю. Б. Планування розвитку територій: навч. посіб. / Ю. Б. Молодожен. – О.: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 284 с.
  23. Нагорна Г.О. Соціальне проектування: проблеми та перспективи розвитку в державному управлінні // Публічне управління: ціннісні орієнтири, стандарти якості та оцінка ефективності : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 26 травня 2017 р. Київ : НАДУ, 2017. С. 85-86. Кудрявцев О. Ю. Електронне урядування у сучасному політикоадміністративному просторі: монографія / О. Ю. Кудрявцев; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва. ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 184 с.
  24. Наконечний В. В. Основні світові моделі місцевого самоврядування: порівняльний аналіз / В. В. Наконечний // Теорія та практика держ. упр. – 2014. – № 1 (44). – С. 283–289.
  25. Парламентаризм та парламентська діяльність: слов.-довід. / уклад.: В. А. Гошовська, Н. Б. Ларіна, Н. Г. Протасова [та ін.]; за заг. ред. В. А. Гошовської; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К.: Вид-во НАДУ, 2010. – 228 с.
  26. Помаза-Пономаренко А. Л. Механізм державного управління безпекою соціально-економічних систем регіонів / А. Л. Помаза-Пономаренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 6. – С. 128–131.
  27. Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції (19 квітня 2018 р.) – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2018. – 334 с.
  28. Публічне управління та адміністрування: конкурентні виклики сучасності: Матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції – Львів: ТзОВ «Ліга-Прес», 2018.
  29. Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 26 жов. 2018 р. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. – 520 с.
  30. Розвиток державного управління в умовах реформування: проблеми та перспективи: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. – Маріуполь : Донецький державний університет управління; Український культурологічний центр, 2017. – 330 с.
  31. Росенко М. Становлення парламентаризму в Україні: теорія, методологія, практика: монографія / М. Росенко. – Севастополь: ЧП Крученин Н.П., 2011. – 368 с.
  32. Становлення публічного адміністрування в Україні : матеріали ІХ Всеукр. міжвуз. конф. студентів та молодих учених / за заг. ред. О. Б. Кіреєвої. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 213 с.
  33. Становлення публічного адміністрування в Україні : матеріали Х Конф. студентів та молодих учених за міжнар. участю / за заг. ред. О. Б. Кіреєвої. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2019. – 354 с.
  34. Сурмін Ю. П. Методологія державного управління як галузі науки: наук. розробка / Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. О. Краснейчук; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Ін-т пробл. держ. упр. та місц. самоврядування. – К.: Вид-во НАДУ, 2010. – 32 с.
  35. Сучасна регіональна політика: освіта, наука, практика: матер. підсумкової наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 28 жовтня 2011 року: у 2-х томах. Т.1. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 320 с.
  36. Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні / НАН України. ДУ Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України; наук. ред. В. С. Кравців. – Л., 2015. – 246 с.

37. Ульянченко Ю. О. Політика галузева: підручник / Ю. О. Ульянченко. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 248 с.
38. Управління регіональним розвитком: навч. посіб. / С.М. Серьогін, Т. О. Савостенко, І. Е. Польська [та ін.]; за заг. ред. О.Ю. Бобровської, Т. Савостенко. – Д.: ДРІДУНАДУ, 2010. – 168 с.
39. Чернов С.І. Текст лекцій з дисципліни «Державне та регіональне управління» (для студентів 2 курсу напряму підготовки 6.030601 "Менеджмент" денної форми навчання) / С.І.Чернов, М.М. Новікова, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 140 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> - Веб-портал Верховної Ради України
2. <https://www.president.gov.ua/ru> - Веб-портал Адміністрації Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua> - Веб-портал Кабінету Міністрів України
4. <http://mon.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
5. <http://www.nads.gov.ua> - Веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби
6. <http://www.me.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
7. <https://www.kmu.gov.ua> - Урядовий веб-сайт «Громадянське суспільство і влада
8. <http://my.gov.ua/> Єдиний державний портал адміністративних послуг

Оновлення робочої програми:

Викладач дисципліни - доцент кафедри публічного управління та адміністрування, к.е.н., доцент

_____ Л.В. Ваганова

01 лютого 2021 року

Схвалено кафедрою публічного управління та адміністрування 01 лютого 2021 року, протокол № 6.

Завідувач кафедри _____ Е.В. Щепанський

01 лютого 2021 року

_____

Обліковий обсяг робочої програми – 0,8 ум.др.арк.